

Udtalefokus 2 – udtale af d

Udtale af d

Bogstavet d har flere udtalemuligheder:

1. [d]: Det hårde d (den lydrette udtale).
2. [ð]: Det bløde d. Vi har normalt blødt d efter vokal og ved dobbelt d (-dd-). (Eks.: ud, ned, hedder, sidder).
3. [-]: Det stumme d. D udtales ikke i følgende kombinationer -nd, -ld, -rd, -ds og -dt.

Hårdt d [d]

Artikulation af hårdt og blødt d: [d] og [ð]

Det hårde d [d] udtales med tungespidsen oppe bag tænderne i overmund. Det bløde d [ð] udtales med tungen nede bag tænderne i undermund.

Find det bløde d: Sig: Aaaah [ααα] for at få tungen ned. Fastfrys tungen nede bag tænderne i undermund, hæv underkæben og sig: [ððð]. Fortsæt et par gange: ααα – ððð, ααα – ððð, ααα – ððð.

27 Øvelse 1. Hårdt og blødt d, [d] og [ð]. Lyt og gentag.

Før på skift tungen op bag tænderne i overmund på [d] og ned bag tænderne i undermund på [ð].

Bemærk: -tt- udtales [d].

1. fatte – fade	4. Jytte – jyde
2. putte – pude	5. bitte – bide
3. sætte – sæde	6. hatte – hade

Blødt d [ð]

Øvelse 2. Stumt d. Lyt og gentag.

D udtales normalt ikke i flg. kombinationer:

Bemærk: ved -dt høres kun t [d]:

1. -nd eks.: vand, bonde, mund
2. -ld eks.: kold, vild, held
3. -rd eks.: gård, jord, værd
4. -ds eks.: plads, sidst, tidsel
5. -dt eks.: lidt, midten, vådt

28 Øvelse 3. Nøglesætninger. Lyt og gentag og træn udtalen af d.

Lær sætningerne udenad – og øv dig på dem, til du er kan udtale de markerede lyde korrekt. Vær også opmærksom på tryk og rytme.

1. [d]: 'Dortes 'datter dyrker orki'deer i 'deres 'drivhus.
2. [ð]: 'Frede sidder 'nede hos 'Knud i 'Rødby.
Hun vaskede 'op, tørrede 'af og stillede 'fadene 'ned i 'skabet.
3. [-]: 'Mads og 'Keld er 'landmænd på en 'gård i 'Midtjylland.

